

**'Sela'; Opw.710; Jozua 24:1-8; 14-31; Ps.90:1; Ps.135:8,9,11; NLB416**

### **Ja, bij zo'n bijzondere God wil ik graag horen!**

1. Bijzondere momenten vragen om bijzondere aandacht. Dan wordt er teruggeblikt en vaak ook vooruitgeblikt. Een huwelijksjubileum, het sterven van iemand of de doop bijv.
2. In dit bijbelgedeelte is ook sprake van een bijzonder moment. Het zijn de afscheidswaarden van Jozua. We horen een prachtige belijdenis op een – expres – bijzondere plek: Sichem. Hij geeft hoog op van de Here God die in de Ik-vorm vertelt hoe machtig en betrouwbaar Hij is. En dat in de heel concrete geschiedenis! Daarna belijdt Jozua zelf bij deze God te willen horen, met zijn hele gezin. Mooie afscheidswaarden.
3. Het werkt aanstekelijk en het volk doet enthousiast mee. Door de manier waarop Jozua reageert ('Jullie kunnen dat niet. Heb je wel door hoe heilig onze God is en dat Hij zonden straft?') wil hij bereiken dat het volk zich niet in een opwelling uitsprekt om God te willen dienen. Het feit dat ze nog steeds andere goden naast de HERE hebben (vs.23) geeft aan dat ze naast God graag nog wat andere zekerheden inbouwen. Het kenmerk van afgodendienst. Als het volk dan toch blijft zeggen ook te willen wat Jozua wil schrijft hij het allemaal op. Als bewijs, als getuige. Een soort 'verbondsvernieuwing'.
4. Uit vs.31 kun je opmaken dat het daarna best lang goed kan gaan zolang je te maken hebt met de ooggetuigen van het eerste moment. Uit het vervolg – Rechters - kun je opmaken dat dit 'geen garanties geeft voor de toekomst'. Met het oog hierop richt Jozua een grote steen op. Ter herinnering alsof deze steen steeds tot iedereen die langs komt spreekt over wat hier gebeurd en gezegd is. In het O.T. komen we vaker stenen tegen. Heb je zelf ook zulke markeringspunten? Wat hebben wij te vertellen over ons leven met God aan onze (klein)kinderen? Waar mogen Elle Noé en Marith op rekenen? Hoe draagt een nieuwe generatie het geloof en de verwondering weer over? Hoe doe(t) jij (u) dat?
5. Hosea werd door Mozes Jozua genoemd: 'de HERE redt'. Jozua heeft veel betekend voor het volk op weg naar het beloofde land maar is toch ook 'gewoon' gestorven. Jezus is dezelfde naam als Jozua. Deze Redder neemt Gods volk mee op weg naar het beloofde land. Onderweg vormen het kruis en de weggerolde steen Gods bijzondere markeringspunten. We mogen daarom leven als mensen met hoop. Wie in vertrouwen bij deze bijzondere God wil horen ontvangt t.Z.t. een steentje met een nieuwe naam (Op.2)!

### **Woorden om te proeven, kindfragment, citaten, bijbelrooster**

1. Verwondering, markeringspunt, gesprek, generaties, opvoeding, elkaar ondersteunen, liefde, samen volhouden, ontmoeting, gebed, hartbewaking, Woord, Geest, hoop...
2. ☺☺☺☺ voor de kinderen: er zijn al . . . r tw . . kin . ere . ged . . pt! Ga je na de dienst even een h . nd g . v . n en kijken naar je kl . . ne z . sjes? Doen! G . . . . . s!
3. 'Het boek Jozua geeft zeker geen beschrijving van de situatie na de verovering van het land die we IDEEAAL zouden kunnen noemen. Want na de vermelde veroveringen moest nog een zeer groot deel van het land in bezit genomen worden (Jozua 13,1vv). Desondanks voerde Jozua na zijn militaire acties toch zijn tweede taak uit, nl. de verdeling van het HELE land onder de 12 stammen (Jozua 13-21). Deze arbeid van toewijzing van land, dat in veel gevallen nog veroverd moest worden, getuigt van GELOOF in de goede afloop. De totale verovering was nog geen feit, maar wel de stellige verwachting'
4. 'Calvijn typeert het menselijk verstand als 'idolorum fabrica', een werkplaats waar voortdurend afgoden gemaakt worden'
5. **Bijbelrooster:** zondag Jozua 23; maandag over Sichem Gen.12:1-9 ((bijna) vervuld in Jozua 24); dinsdag over stenen Jozua 4; woensdag over stenen Jozua 7 (brrr, vs.26); donderdag over wat God vindt van afgoderij Deut.6:1-9 en Mat.6:24; vrijdag Deut.6:21-24 en Deut.26:4-11 (wat een God is Hij!); zaterdag Op.2:12-17. Liefhebbers: Rechters, over Sichem Gen.33:18-20; Gen.35:4.14; Num.13:1-16 (8.16); Psalmen 78, 105, 106

**'Sela'; Opw.710; Jozua 24:1-8; 14-31; Ps.90:1; Ps.135:8,9,11; NLB416**

Blok 1. Bijzondere momenten vragen om bijzondere aandacht.

Elk jaar een bos bloemen op de trouwdag.

Altijd hetzelfde lied op het familiefeest. Hoe mooi is dat. Hoe mooi kan dat zijn?

De massale hoeveelheid bloemen op de plek waar de schietpartij plaats vond.

De witte kruisjes in Margraten, het monument op de Dam.

Of iets kleiner, iets persoonlijker...

Dat lieve kaartje met die mooie woorden. Je koestert het, hebt het op een bepaald plekje liggen en als je sombert haal je het tevoorschijn.

De doopkaart, de doopjurk, je trouwboekje. Herinneringen aan bijzondere momenten.

Het roept ook de vraag op of het nog de lading dekt van ooit of niet?

Of het de liefde en de herinnering levend houdt of niet meer?

Blok 2. Hier in Jozua 24 zijn we op een belangrijk moment aangekomen.

Het volk is bezig met het in bezit nemen van het beloofde land.

Mozes is gestorven, Jozua is zijn opvolger maar ook die gaat sterven.

Die twee mannen in Israël die zo'n grote rol hebben gespeeld bij de uittocht uit Egypte en de intocht in Kanaan.

Dus we hebben hier te maken met de afscheidswaarden van Jozua.

Een soort testament. Zijn we altijd al benieuwd naar laatste woorden van mensen, dan toch zeker ook hier bij Jozua.

En Jozua roept het hele volk samen bij Sichem.

Sichem.... dat zegt ons vandaag niet zoveel maar de mensen toen zullen gevoeld hebben dat het niet voor niets in Sichem gebeurde.

Het begon al met de roeping van Abraham.

De eerste belofte van God aan Abraham dat Hij hem een groot volk zal maken.

Bij Sichem, Genesis 12, zegt God dat Hij dit volk aan Abraham en zijn nakomelingen zal geven. Jakob, Genesis 33, koopt er een stuk land en in Gen.35 draagt hij in Sichem zijn gezin op om alle afgoden weg te doen.

Sichem... een naam die veel oproept in Israël.

Een plaats die herinnert aan Gods trouw.

Een plaats die herinnert aan de oproep om je afgoden weg te doen en het te verwachten van God alleen.

In die stad hoor je Jozua nog één keer hoog opgeven van zijn God.

Bij zijn afscheidswaarden gaat het niet over hem zelf maar over zijn God.

Wat een God hebben wij toch!

En Jozua roemt de HERE. Hij doet dat door ook heel concreet te vertellen wat de HERE allemaal gedaan heeft.

Als Jozua als het ware de HERE zelf laat spreken komt het nog directer binnen.

Ik heb jullie vader Abraham daar weggehaald. Ik heb hem veel nakomelingen gegeven.

Ik heb jullie voorouders uit Egypte gered en ga zo maar door.

Wat een macht; wat een liefde; wat een trouw aan uitgesproken beloften!

Op dit moment zo'n belijdenis in Sichem betekent: wat de HERE in Gen.12 beloofde is hier aan het uitkomen!

Zo, dat is allemaal gezegd. En nu?

Jozua maakt nog één keer een punt.

Nadat hij zoveel moois over deze God heeft gezegd maakt hij duidelijk: ik en mijn huis, wij zullen de HERE dienen.

Als leider van het volk, als hoofd van zijn gezin bekennt hij kleur.  
Dit is wat ik wil en waar ik graag mijn primaire kring om mij heen in betrek.  
Vrouw, kinderen, knechten. Het hele verband, het hele gezin waarbinnen Jozua leeft.  
Wij gaan voor God. Ja, bij zo'n bijzondere God wil ik graag horen!  
Mooi, iemand met zo'n overtuiging, op zo'n moment.  
Hij zal zelf binnenkort sterven maar wil zijn statement nog maken.  
Wat zal zijn verhaal indruk hebben gemaakt!  
Laatste woorden blijven vaak lang hangen.

Blok 3. Ja, kijk maar eens wat het gevolg is.  
Het werkt aanstekelijk, zijn geloofsbelijdenis.  
Misschien herken je er iets van?  
Als iemand anders vertelt waar hij of zij graag voor wil gaan levert dat vaak op dat je zelf moet nadenken: wat vind ik er dan eigenlijk van?  
En ik kan me zo voorstellen dat je nu zelf zo op je stoel hier in de kerk ook al wat loopt na te denken.... en ik dan? Hoe zit dat eigenlijk met mij?  
Het volk weet het wel: dolenthousiast: ja, natuurlijk, wij ook!  
En ze herhalen nog eens wat de HERE allemaal wel niet heeft gedaan.  
En dan moet je eens opletten hoe Jozua reageert.  
Wat een domper, zou je zeggen.  
Ben je ergens heel enthousiast over, zegt de ander 'ja, ja ...., dat zal wel. Ik geloof er niks van'.  
Dat is ongeveer wat Jozua zegt.  
Grote mond. Jullie kunnen het helemaal niet!  
En vergis je niet in de Here God. Hij neemt de zonde hoog op!  
Afschrikbeleid, ontmoedigen die mensen... Hu, wat gebeurt hier?  
Het lijkt erop alsof Jozua wil voorkomen dat mensen in een spontane opwelling wat roepen wat ze eigenlijk helemaal niet waar kunnen maken.  
Ik herken het bij mezelf. Als iets me emotioneert dan roep ik enthousiast iets en later thuis besef ik dat ik een te grote mond had. Niet haalbaar. Niet verstandig. Niet doen. Niet op dit moment.  
Jozua wil het volk als het ware even uit de waan van het moment halen.  
Enthousiasme is prachtig maar het is nog mooier als je bij je volle verstand en in alle nuchterheid beloften doet.  
Dus Jozua daagt hen als het ware uit om toch nog even tot 10 te tellen.  
En als uit het vervolg blijkt dat ze nog steeds afgodsbeelden in hun bezit hebben, dan wordt ook duidelijk hoe hardnekkig dat bijgeloof van hen is.  
Dan zou het mooier zijn geweest als ze gevraagd hadden of Jozua even wilde wachten met de rest van zijn verhaal omdat ze eerst al hun afgoden uit hun woningen wilden gaan halen...., maar zo ging het eerst nog niet.  
Ze hebben alles meegemaakt, ze hebben de HERE aan het werk gezien en ondertussen namen ze er ook nog maar een afgod erbij.

Die nog meekwamen uit Egypte maar ook in Moab hebben ze nog wel een goeie, en de Filistijnen en hier en daar...  
De een zorgt voor vruchtbaarheid en de ander maakt je sterk in de strijd.  
Hoe meer, hoe beter. Een beetje van de Here en een beetje van de ander....  
Het kenmerk van afgodendienst.  
God heeft nog niet afgedaan maar krijgt zijn plaats in het grotere geheel.

Daarom eerst die schijnbaar negatieve tegenwerping van Jozua.  
Zo'n berisping kan 2 kanten op gaan.  
Het volk kan afhaken na zo'n berisping. Het kan ook iets anders doen.

En opnieuw komt het volk terug met 'nee, dit willen we echt!'.  
Wij willen onszelf echt, net als u en uw gezin, volledig toewijden aan de HERE, onze God.  
En dan wordt het door Jozua allemaal opgeschreven.  
'Wie schrijft, die blijft'. Je kunt er altijd op terugvallen.  
Wat hebben we ook alweer gezegd? Wat staat er op papier?  
Een soort verbondsvernieuwing vindt hier plaats.  
En dat gebeurt vaker op belangrijke momenten.  
God heeft zijn verbond met zijn volk gesloten en op bepaalde momenten wordt er geen  
nieuw verbond gesloten maar wordt het stof eraf geblazen.  
Met de vraag 'hangt de vlag er nog net zo bij als in het begin?'.  
Is het geen uiterlijke vormendienst geworden?  
En zo komt het hier zwart op wit: ja, wij willen allemaal de HERE dienen! Hier zijn we....

Blok 4. En ja hoor, zo gebeurt het.  
Jozua sterft, zijn afscheidswaardes hebben nog heel wat op gang gebracht.  
En dan lees je dat het ook nog best lang goed blijft gaan.  
Vooral, vs.31, zolang de stamleiders het ook allemaal zelf nog hebben meegemaakt.  
Ze hebben er met hun neus bovenop gestaan. 'Weet je nog, die laatste speech van  
Jozua? Ja, hij had gelijk met wat hij vertelde over de Here God. We hebben het zelf  
meegemaakt'. Maar ja, met het zo te formuleren zeg je ook wel iets.  
Zolang de mensen het hebben meegemaakt.....Maar wat dan daarna?  
En ga het boek Rechters maar eens lezen dan zul je ontdekken hoe het dan daarna is  
gegaan. Lees bijv. eens het laatste vers uit het boek Rechters. Wat een verschil!

Beloften in het heden geven geen garantie voor de toekomst!  
En dat weten wij mensen al lang. Ook Jozua wist dat.

En daarom heeft hij, na die verbondsvernieuwing, een grote steen opgericht.  
Deze steen is getuige, heeft hij gezegd.  
De steen wordt bijna een mens. Deze steen heeft alles gehoord.  
Zoals wij wel eens zeggen 'de muren hebben oren' of 'als deze bomen konden spreken'.  
Wat dacht je als de muren van ons kerkgebouw zouden kunnen spreken.  
Die al zo'n 25 jaar alles hebben gezien en gehoord. Dat zou wat zijn!  
Een grote steen, een markeringspunt.  
Je komt er elke keer langs en soms zoek je het ook op.  
We moeten weer eens gaan kijken bij die steen.

Weer even stilstaan bij wat er toen gebeurd is.  
Zoals je een doopkaart weer eens op kunt zoeken.  
Zoals je dat bepaalde lied gewoon maar weer eens zingt met elkaar.  
Een soort zichtbaar teken, bijna een sacrament.  
Naast altijd maar al die woorden soms iets om naar te kijken, of te proeven.  
Dooptwater, brood en wijn, een opgerichte steen.

Stenen oprichten: het gebeurde meer dan eens in het O.T.  
Een belangrijke geschiedenis was het toen het volk Israël door de Jordaan trok naar het  
beloofde land. Je leest erover in Jozua 4.  
De priesters stappen het water in en dan stopt het water te stromen en het wordt een  
dam. Zodat het volk er droogvoets doorheen kan gaan.  
Alle stamhoofden moesten een steen uit de Jordaan meenemen en aan de overkant.  
Die 12 stenen werden bij elkaar gelegd. Als het ware de 12 stammen van Israel: Gods  
volk.

Of bij Jakob, na zijn droom bij Betel (Genesis 28). Hij zag de engelen de ladder op en neer gaan en sprak 's morgens vol verwondering uit dat de HERE God hier was terwijl hij het zelf niet door had. En hij richtte een steen op en goot er olie over heen.

Die vormen een gedenkteken. En als dan je kinderen vragen waar die stapel stenen voor staat dan heb je iets moois te vertellen over je bijzonder God.

Begint het al wat te kriebelen?

Weet je zelf al een beetje wat je zou gaan vertellen?

Aan de ene kant over vroeger, het volk Israel, de uittocht uit Egypte.

En het N.T. tot Paulus op weg naar Rome en Johannes op Patmos.

Maar daarna dan? En vandaag? In jouw leven, in uw leven?

Lukt het om dat onder woorden te brengen?

Heb je er een gedenkteken bij waarbij je iets kunt laten zien?

De generatie die de Vrijmaking heeft meegemaakt.

De generatie die nu de veertigers en de vijftigers zijn.

Die het vaak niet meer zo willen doen als hun ouders, maar hoe dan wel?

Wat heb je te vertellen? Lukt het? En als het niet zo goed lukt: wat heb je dan nodig om weer zover te komen?

Wat hebben we te vertellen aan Marith en Elle Noé?

Twee oma's (oma Hartog; oma Beltman) zijn hier aanwezig in deze dienst waarin hun kleindochter wordt gedoopt.

En zij willen graag iets laten zien aan ons en iets vertellen....

(zij vertellen iets over de oude doopjurken die ze hebben meegenomen)

Proberen duidelijk te maken dat de gedenksteen/doopjurk/oud kerkgebouw op zichzelf niets voorstelt maar pas als het verhaal erbij verteld wordt waar het voor staat, en waar het naar verwijst!

Blok 5. We stonden stil bij de laatste woorden van Jozua.

Hij is gestorven. Hij heette eerst Hosea maar Mozes heeft hem Jozua genoemd.

Vreemd moment voor Hosea dat hij opeens door het leven moest als Jozua....

Jozua, dat betekent: de HERE redt. Nou en of dat zo is en wat heeft Jozua daarvan getuigd. Maar Jozua zelf kon niet redden.

De andere Jozua wel: Jezus. Jozua in het Hebreeuws is Jezus in het Grieks.

De HERE redt! Nou en of. En deze Jezus is niet alleen boodschapper van dat goede nieuws van zijn Vader in de hemel.

Hij is zelf de Redder!

Jezus, Degene die het volk van God begeleidt op weg naar het beloofde land.

Op dit moment als de verhoogde Heiland in de hemel.

Degene die het opneemt voor zijn volk. Een sterke machtige Redder.

En dat volk hier op aarde moet op zijn tijd weer even letten op de gedenksteden.

De stenen uit het O.T., de slang op de stok bij Mozes, de tabernakel, de tempel, de zondebok.

En in de dertiger jaren van de eerste eeuw waren daar het kruis op Golgotha en de weggerolde steen met Pasen.

Beiden zijn vandaag niet meer zo goed terug te vinden.

Geen plek om naar terug te gaan maar in gedachte goed voorstelbaar.

Oor- en ooggetuigen, discipelen die apostelen werden zijn gaan getuigen.

Verteld wat zij gezien en gehoord hebben. Indrukwekkend, wat een bijzondere God!

Hoe belangrijk is het dan hoe het zal gaan als die oor- en ooggetuigen er niet meer zijn.

Wat bijzonder om dan vanmorgen hier met zoveel mensen, zover bij dat beloofde land vandaan, bij elkaar te zijn en te getuigen van onze bijzonder God!

Daarom mogen we hoopvol zijn voor de toekomst.  
We hebben een God die sterker is dan alle andere machten in deze wereld.  
Je hoeft niet bang te zijn.  
We hebben een Geest die met goddelijke macht ons het geloof te binnen wil brengen.  
Strek je uit naar Hem en laat je vervullen!  
Wel belangrijk om het met Hem alleen te willen doen.  
Dat je niet ook nog wat anders wilt waarop je je vertrouwen stelt.  
Niet je gezondheid, niet je goeie babbel, niet je connecties, je baan, je reputatie.  
Dat is niet wat iets van je maakt in deze wereld. Maar dat je kind bent van die bijzondere God. Daar gaat het om!  
Dus steeds opnieuw jezelf te binnen brengen wat God heeft gedaan en wie Hij is.  
Je gedenkstenen koesteren en op zijn tijd ze er weer eens bij halen of er naar toe gaan.  
Als je het volhoudt mag je op een dag het beloofde land binnengaan.  
Gods nieuwe wereld.  
Waar God persoonlijk je tranen vanwege alle verdriet en lijden zal afdrogen.  
En dan krijg je een steen van God met je nieuwe naam erop.

De naam die precies uitdrukt wie je echt bent.  
Halleluja: wat een bijzondere God hebben we toch! Prijs Hem, amen.